Бикова Т. О.
здобувач вищої освіти ІІ курсу
Науковий керівник – Подворчан А. З.
старший викладач
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК МОВИ ПРАВА

Аналіз літератури дає підстави вважати, що сьогодні зміст і форми фахово-лінгвістичної підготовки майбутніх правознавців суттєво ускладнюються і трансформуються під впливом таких суспільно значущих і взаємопов'язаних процесів, як розширення сфер правового регулювання, поява нових галузей права і відповідно галузей законодавства, активізація кодифікаційних процесів, виникнення нових терміносистем права, наявність численних мовно-термінологічних проблем у сфері сучасної правової комунікації.

На жаль, юристи поки вкрай мало уваги приділяють проблемам, пов'язаним з удосконаленням словесної форми нормативних приписів, часто невиправдано зневажливо ставляться до мови законодавчих актів [2, с. 20]. Тому в законах занадто багато лінгвістичних похибок: неправильне вживання слів, неточність виразів, смислова і синтаксична надмірність, навіть граматичні та пунктуаційні помилки [1; 9-10].

Визначаючи становлення та розвиток мови, хочу підкреслити, що в юриспруденції як явище цивілізації мова є єдиним будівельним матеріалом, першоелементів, з якого оформляються правові категорії. Тому розвиток цього явища дуже важливий, а саме питання покращення, усунення проблем, щодо розуміння термінології є актуальною.

Далі, факт стилістичної диференціації свідчить про те, що природна мова і офіційна мова досить специфічні ще й в плані їх ставлення до можливості «рукотворних» змін. За своєю природою офіційна мова більш схильна до декретуванням, підпорядкування вольовим рішенням вищих органів, оскільки він так чи інакше включений в «вертикалі влади» [3; 23].

Вважаю, що становлення мови стало чітким. Комплексне знання термінології права на поняттєвому і мовному рівнях, суттєво збагатили й активізували фаховий словник кожного працівника, сформували навички роботи з різноманітними лінгвістичними і юридичними словниками, термінологічного опрацювання правових текстів, кваліфікованого аналізу труднощів терміно вживання, підвищили культуру професійного мовлення.

Сенс створення правових текстів, написаних на існуючій в даному суспільстві мові, полягає в повідомленні членам суспільства певної обов'язкової для всіх інформації. Іншими словами, мовна форма виступає в якості носія інформації, а її сенс − як самої цієї інформації [4; 20].

Сьогодні ж мова права − це фундамент, який повинен бути наявним у кваліфікованого спеціаліста, який повністю знає мету своєї роботи. Хочу

також зробити висновок, якщо мова народу – це обличчя народу, то мова права – це обличчя фахівця, а також показник досвідченості.

Законодавець при мовному вираженні правових категорій повинен прагнути до точності юридичної норми. Правова мова повинна бути ємною, лаконічною і доступною. Від сили і виразності мови, якою написані закони, укази та постанови, багато в чому залежить її виховне і регулююче значення.

Література

1. Кубів С. Українська мова як державна – єднальний чинник нової політичної нації / С. Кубів // Право України. 2016. № 3. С. 9–10.
2. Кравченко С. П. Мова як фактор правоутворення та законотворення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / С. П. Кравченко; кер. роботи Ю. М. Оборотов; Нац. ун.-т "Одеська юридична академія". Одеса, 2000. 20 с
3. Шеремета Н. Розвиток мовного фактора українського законодавства : лекція / Н. Шеремета. Київ, 2010. 23 с
4. Балтаджи П. М. Юридична мова правозастосовних актів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / П. М. Балтаджи. Київ, 2008. 20 с.

Бідняк С. С.
здобувач вищої освіти ІІ курсу
Науковий керівник – Козубай І. В.,
старший викладач
кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ЮРИДИЧНОГО ПЕРЕКЛАДУ ТЕРМІНОСИСТЕМ У КРАЇНАХ ЗАГАЛЬНОГО ТА КОНТИНЕНТАЛЬНОГО ПРАВА

Необхідність використовування термінів з’явилась у кінці XX - на початку XXI через хвилю науково-технічної революції. У цей час виникла потреба у роз’ясненні та чіткому вираженому розумінні наукової думки. Оскільки терміни є невід’ємною частиною будь-якої галузі науки і техніки, на сьогоднішній день їх число стрімко збільшується, і щорічно число нових термінів на порядок перевищує число нових загальновживаних слів. За статистикою, кількість нових термінів становить близько 80% всіх нових слів [1].

Збільшення інформаційних потоків призводить до розширення наявних терміносистем в зв’язку з появою великої кількості нових термінів. Через це впродовж кілька десятиліть вчені невпинно аналізують терміносистему, адже до сих пір особливості термінології юридичної лексики є об’єктом активного вивчення. Переклад в сфері права має низку особливостей, які визначають основні труднощі юридичного перекладу, а також інтерес дослідників до